

สำเนา

ที่ กษ 1204/ 3444

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10200

1๙ พฤษภาคม 2552

เรื่อง คำขอแนวทางปฏิบัติการขออนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองและขนย้าย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. สำเนาหนังสือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรดิตถ์ ที่ อต 0011/195 ลงวันที่ 17 มีนาคม 2552
  2. สำเนาหนังสือกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่ อก 0514/5648 ลงวันที่ 27 ตุลาคม 2551
  3. สำเนาหนังสือกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่ อก 0515/5048 ลงวันที่ 26 กันยายน 2551
  4. คำสั่งกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่ 259/2551 ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551

ด้วยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรดิตถ์ (ส.ป.ก.อุดรดิตถ์) แจ้งว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรดิตถ์ (คปจ. อุดรดิตถ์) ในการประชุม ครั้งที่ 2/2551 เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2551 ได้มีมติอนุญาตให้นายธัญชัย ม่วงวงศ์ ชุตสระน้ำเพื่อการทำประมง จำนวน 3 สระ ๆ ละ 1 ไร่ ในจำนวนเนื้อที่ 9-3-41ไร่ ที่ดินตั้งอยู่ ตำบลวังแดง อำเภอรัตน จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยมีเงื่อนไขห้ามนำดินออกนอกพื้นที่ และจากชุตสระน้ำได้พบสินแร่ปะปนกับดินลูกรัง นายธัญชัยฯ จึงได้ยื่นคำขอครอบครองสินแร่และขนย้ายแร่ เนื่องจากไม่มีทุนที่จะดำเนินการทำเหมืองแร่ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรดิตถ์ (สอจ. อุดรดิตถ์) และ สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เขต 3 ได้ร่วมกันตรวจสอบพบว่ามีแร่เหล็ก โดยประเมินมีน้ำหนัก รวมประมาณ 74,770 เมตริกตัน สอจ. อุดรดิตถ์ เห็นควรอนุญาตให้ผู้ขอครอบครองแร่เหล็กได้ และเสนอกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) พิจารณา รวมทั้งแจ้งให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) พิจารณา ส.ป.ก. อุดรดิตถ์ จึงขอหารือแนวทางปฏิบัติ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1

ส.ป.ก. พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า กรณีการขอใบอนุญาตครอบครองแร่เหล็ก กพร. ได้แจ้ง สอจ. อุดรดิตถ์ ทราบ ปรากฏข้อเท็จจริง ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2-4 คือ

1 ผู้ขอครอบครองแร่เหล็ก มีวัตถุประสงค์ชุตสระน้ำเพื่อเลี้ยงปลา และดำเนินการชุตสระน้ำเสร็จเรียบร้อยเดือนกรกฎาคม 2551 แต่จากภาพถ่ายสระน้ำเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2551 ไม่ปรากฏว่าผู้ขอได้ดำเนินการปรับปรุงสภาพพื้นที่ให้เป็นบ่อเลี้ยงปลาแต่อย่างใด

2. จากการตรวจสอบระบุว่าไม่สามารถคัดแยกแร่เหล็กสะอาดออกจากกองแร่ได้ จึงไม่สามารถตรวจสอบปริมาณแร่เหล็กสะอาดที่มีอยู่จริงในกองแร่ เพื่อประกอบการพิจารณา

/ให้.....

ให้ความเห็นทางวิชาการ และจากสภาพพื้นที่บริเวณดังกล่าวเป็นแหล่งแร่เหล็กที่มีปริมาณจำนวนมาก หากผู้ขอครอบครองแร่เหล็ก มีความประสงค์จะนำแร่เหล็กไปใช้ประโยชน์ ให้ยื่นคำขอประทานบัตร ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510

3. กรณีการขออนุญาตมีแร่เหล็กไว้ในครอบครองเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย ตาม พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. 2510 มาตรา 105 (10) ซึ่งกำหนดให้อำนาจในการอนุญาตเป็นของอธิบดี กพร. เห็นว่า สถานการณ์ในปัจจุบันประเทศต่าง ๆ เช่น ประเทศจีน และอินเดีย เป็นต้น มีความต้องการใช้แร่เหล็กและแร่แมงกานีส ในปริมาณที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นเหตุให้มีการลักลอบทำเหมืองแร่โดยผิดกฎหมาย และเกิดความไม่เป็นธรรมกับผู้ประกอบการที่ดำเนินการ โดยถูกต้องตามกฎหมาย จึงได้มีหนังสือแจ้งเวียนให้ สอจ. อุตรรดิตถ์ ทราบและถือปฏิบัติ เรื่อง นโยบายการบริหารจัดการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมแร่เหล็กและแร่แมงกานีส เพื่อให้เป็นไปตาม หลักกฎหมาย อย่างมีดุลยภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยจะไม่อนุญาตคำขอใบอนุญาต มีแร่เหล็กและแร่แมงกานีสไว้ในครอบครองเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง และหากผู้ขอขออนุญาตมีแร่เหล็กและแร่แมงกานีสไว้ในครอบครอง ให้เจ้าพนักงาน อุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ตรวจสอบเจตนาและความเหมาะสมว่า ควรอนุญาตหรือไม่ หากเห็นควรอนุญาต จึงส่งเรื่องให้ กพร. เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเป็นรายๆ ไป และ ต่อมาจึงได้มีคำสั่งที่ 259/2551 แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ใน ครอบครองเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย สำหรับแร่เหล็กและแร่แมงกานีส และ คณะทำงานตรวจสอบคำขอ ใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย สำหรับแร่เหล็กและแร่แมงกานีส สั่ง ณ วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551

ดังนั้น จากข้อเท็จจริงที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบซึ่งเชื่อว่าธรณีวัตถุที่เก็บกอง อยู่ในเขตพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน มีการขุดออกจากสระน้ำจริง แต่มิได้มีเจตนากระทำการแก่พื้นที่ เพื่อได้มาซึ่งแร่ หรือธรณีวัตถุที่มีแร่ปะปน การขออนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองกรณีนี้ จึงไม่เข้ากรณี ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เรื่องการให้ความยินยอมในการนำ ทรัพยากรธรรมชาติไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. 2541 ประกอบกับ ส.ป.ก. ยังไม่ได้วางแนวทาง ปฏิบัติในเรื่องนี้ ดังนั้น จึงขอให้จังหวัดอุตรดิตถ์ แจ้ง ส.ป.ก. อุตรรดิตถ์ ดำเนินการ ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะทำงานประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ส.ป.ก. อุตรรดิตถ์ สอจ. อุตรรดิตถ์ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดอุตรดิตถ์ ศูนย์วิจัยและทดสอบพื้นฐน้ำ อุตรรดิตถ์ สถานีพัฒนาที่ดินอุตรดิตถ์ เป็นต้น เพื่อดำเนินการดังนี้ ดังนี้.

- 1) ตรวจสอบผู้ขอว่ามีวัตถุประสงค์จะเลี้ยงปลาน้ำจืด และเป็นปลาชนิดใด จริงหรือไม่อย่างไร รวมทั้งต้องใช้ความกว้างและความลึกของสระน้ำตามที่ สอจ. อุตรรดิตถ์ รายงานหรือไม่
- 2) ตรวจสอบปริมาณของดินแยกออกจากปริมาณสินแร่ และคำนวณเงินท่ามูลค่าของดิน
- 3) ตรวจสอบปริมาณของสินแร่ที่มีอยู่จริงมีน้ำหนักประมาณเท่าใด เนื่องจาก กพร. มีความเห็นที่แตกต่างกับ สอจ. อุตรรดิตถ์ ว่าไม่สามารถตรวจสอบแร่สะอาดที่มีอยู่จริง เพื่อประกอบการพิจารณาให้ความเห็นทางวิชาการได้

4) ตรวจสอบพื้นที่ดังกล่าวเมื่อทราบแล้วว่าปริมาณของสินแร่เท่าใด หากผู้ขอประสงค์จะเลี้ยงปลาจริง จะสามารถเลี้ยงปลาน้ำจืดไม่ก่อให้เกิดอันตรายได้หรือไม่ และหากเกิดอันตรายมีวิธีการที่จะปรับปรุงพื้นที่ดังกล่าวอย่างไร

5) ตรวจสอบถึงผลดีผลเสียสภาพของดินที่จะต้องเสียหาย ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและแปลงที่ดินข้างเคียง และความเป็นไปได้ในการประกอบกิจการนั้น ๆ

6) ให้นำผลการตรวจสอบดังกล่าวของคณะกรรมการเสนอ คปจ. อุตรรดิตถ์ พิจารณา และรายงานให้ ส.ป.ก. ทราบ เพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

ทั้งนี้ การแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว นอกจากใช้ประกอบการพิจารณาของ ส.ป.ก.แล้ว ยังต้องรอผลการพิจารณาของคณะกรรมการฯ และ คณะทำงานฯ ที่ กพร. แต่งตั้ง เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย จึงขอให้จังหวัดอุตรดิตถ์ แจ้ง ส.ป.ก. อุตรรดิตถ์ ให้แจ้ง สอจ. อุตรรดิตถ์ ว่าผู้ขอไม่มีทุนทำเหมืองแร่ เพื่อ สอจ. อุตรรดิตถ์ จะได้แจ้งผู้ขอว่ายืนยันที่จะยื่นคำขอใบอนุญาตมีสินแร่ดังกล่าวไว้ในครอบครองหรือไม่ เพื่อส่งเรื่องให้ คณะกรรมการฯ และ คณะทำงานฯ พิจารณาต่อไปตามหนังสือและคำสั่งของ กพร. ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น และให้ ส.ป.ก. อุตรรดิตถ์ ถ่ายภาพบริเวณพื้นที่ดังกล่าวไว้เป็นหลักฐานเพื่อป้องกันการลักลอบนำที่ดินปนสินแร่ออกไปจากพื้นที่ รวมทั้งจัดทำหนังสือแจ้งผู้ขอห้ามมิให้นำดินปนสินแร่ ออกนอกแปลงที่ดิน และห้ามดำเนินการใด ๆ อันก่อให้เกิดความเสียหายต่อ ส.ป.ก. จนกว่าการพิจารณาจะเสร็จสิ้น

2. เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในลักษณะเดียวกันนี้ขึ้นมาอีก จึงขอให้จังหวัดอุตรดิตถ์ กำชับ ส.ป.ก. อุตรรดิตถ์ กรณีมีการขออนุญาตขุดสระน้ำ ให้ปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เรื่อง การให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรที่ได้รับที่ดิน จากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 โดยเคร่งครัด ซึ่งเมื่อมีคำขอดังกล่าวให้ส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบพื้นที่รวบรวมรายละเอียดก่อนเสนอ คปจ. อุตรรดิตถ์ ใช้ประกอบการพิจารณา เช่น.

1) ควรจัดทำบันทึกข้อมูลเพิ่มเติมให้ชัดเจนจากผู้ขอขุดบ่อถึงประเภทหรือชนิดของปลาที่จะเลี้ยง และระยะเวลาที่ปลาจะมีขนาดตามความต้องการของตลาด หรือกรณีขุดสระน้ำเพื่อเก็บไว้ใช้เพื่อการเกษตร ให้ระบุความกว้างและความลึก รวมทั้งรายละเอียดต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ เช่น รายได้สำหรับเลี้ยงชีพในระหว่างรอผลผลิตจากการเลี้ยงปลา

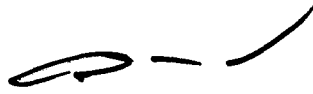
2) ตรวจสอบว่าสภาพของที่ดินจะไม่เกิดความเสียหาย และไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและแปลงที่ดินข้างเคียง รวมทั้งการทำที่ดินให้กลับคืนสู่สภาพเดิมอยู่ในวิสัยที่กระทำได้ หากในอนาคตประสงค์จะประกอบเกษตรกรรมอย่างอื่น

3) ตรวจสอบและคำนวณปริมาณของดินที่จะขุด และนำไปกองไว้ในบริเวณพื้นที่ใดบ้างของผู้ขอ ที่จะไม่กระทบต่อการสูญเสียพื้นที่เกษตรกรรมเกินสมควร

3. กรณีการอนุญาตให้ขุดสระน้ำเลี้ยงปลาหรือเพื่อเก็บไว้ใช้เพื่อการเกษตร ให้กำหนดเงื่อนไขกรณีผู้ขุดพบสินแร่ หรือ โบราณวัตถุ ให้หยุดดำเนินการทันที และให้แจ้ง ส.ป.ก.อุดรดิตถ์ เพื่อประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

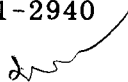

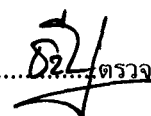
(นายสถิตย์พงษ์ สุตชูเกียรติ)
รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักกฎหมาย

โทร. 0-2281-8787

โทรสาร 0-2281-2940

ไพโรจน์/พิมพ์/ทาน/ร่าง......ตรวจ